C/2024/3380

2024.5.31.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a reziliens európai erdők monitoringkeretéről

(COM(2023) 728 final – 2023/0413 (COD))

Javaslat európai parlamenti és tanácsi határozatra az Erdészeti Állandó Bizottság létrehozásáról szóló 89/367/EGK tanácsi határozat módosításáról

(COM(2023) 727 final – 2023/0410 (COD))

(C/2024/3380)

Előadó: **Florian MARIN**

Felkérés:	Európai Parlament, 2024.2.26. – COM(2023) 727 és COM(2023) 728 Tanács, 2023.12.5. – COM(2023) 727 és 2023.12.22. – COM(2023) 728
Jogalap:	az Európai Unió működéséről szóló szerződés 43. cikke, 192. cikkének (1) bekezdése és 304. cikke
Illetékes szekció:	„Mezőgazdaság, vidékfejlesztés és környezetvédelem” szekció
Elfogadás a szekcióülésen:	2024.2.26.
Elfogadás a plenáris ülésen:	2024.3.20.
Plenáris ülésszak száma:	586.
A szavazás eredménye: (mellette/ellene/tartózkodott)	169/0/6

1. Következtetések és ajánlások

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB),

1.1. óvatosan üdvözli az Európai Bizottság javaslatait, és azt ajánlja, hogy az erdészeti monitoringkeret legyen fenntartható, a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő, biztonságos és védett, költséghatékony, működőképes, időszerű, dinamikus, inkluzív és részvételen alapuló, lehetővé téve a tudomány és a gyakorlat közötti együttműködést a jobb tervezéssel együtt. A javasolt erdészeti monitoringkeretet statisztikai eszközként, nem pedig felügyeleti eszközként kell kezelni, mivel az erdőgazdálkodás többnyire nemzeti hatáskörbe tartozik ([1]). Az EGSZB emlékeztet arra, hogy – az Európai Bizottság hatásvizsgálata ([2]) szerint – nem minden érdekelt ért egyet a rendelet elképzelésével, és az egyértelmű iránymutatásokat és a jelenlegi nyomonkövetési rendszerek fenntartását részesíti előnyben. Ezt megfelelően figyelembe kell venni az együttdöntési eljárás következő lépései során. Valamennyi összegyűjtött adatot az erdőtulajdonosok és erdőgazdálkodók jogainak és érdekeinek tiszteletben tartása mellett szabad csak felhasználni;

([1]) Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Éghajlati igazságosság (saját kezdeményezésű vélemény) (HL C 81., 2018.3.2., 22 o.), Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Vitaanyag: „Fenntartható Európa 2030-ra” (COM(2019) 22 final) (HL C 14., 2020.1.15., 95 o.), és Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság – Javaslat európai parlamenti és a tanácsi rendeletre a természet helyreállításáról (COM(2022) 304 final – 2022/0195 (COD)) (HL C 140., 2023.4.21., 46 o.).

([2]) https://environment.ec.europa.eu/publications/proposal-regulation-forest-monitoring-framework_en.

1.2. kéri a javasolt változók relevanciájának, technikai korlátainak és a hozzájuk kapcsolódó igazságügyi kérdéseknek a további felülvizsgálatát, beleértve a térbeli felbontást és a jelentéstétel gyakoriságát, mielőtt megállapodás születne a kezdeményezés elindításáról. A rendeletben egyértelműbbé kell tenni az adatok rendeltetését, felhasználását és validálását, amit figyelembe kell venni a jövőbeli másodlagos jogszabályok kapcsán;

1.3. úgy véli, hogy a javasolt uniós erdészeti monitoringkeret kulcsfontosságú eszköz, és a következőket ajánlja:

— a rendszernek harmonizálnia kell a meglévő erdészeti monitoringrendszereket, és biztosítania kell az interoperabilitást az egyéb jogszabályok (éghajlat, levegő, biológiai sokféleség) és a közös agrárpolitika hatálya alá tartozó adatokkal,

— a meglévő jogszabályok és monitoringrendszerek alapján olyan közös, harmonizált mutatókat kell kidolgozni, amelyek célja, hogy optimalizálják e rendszerek hozzájárulását a biológiai sokféleségre gyakorolt hatás, a fenntartható fejlődési célokhoz való hozzájárulás és az erdőgazdálkodás megfelelő értékeléséhez,

— az összegyűjtött adatok nem használhatók fel kereskedelmi célokra anélkül, hogy a tulajdonosok számára előnyöket biztosítanának,

— valamennyi összegyűjtött adatot az erdőtulajdonosok és erdőgazdálkodók jogainak és érdekeinek tiszteletben tartása mellett szabad csak felhasználni, és csak összesített formában szabad közzétenni,

— egyértelműen meg kell határozni az erdőegység fogalmát,

— egyenértékű részletességet, technológiát és gyakoriságot kell biztosítani, különösen kiegészítő adatok gyűjtése esetén az EU valamennyi tagállamában,

— az adatgyűjtés terén tett további erőfeszítések megfelelő pénzügyi forrásokat igényelnek a tagállamok számára a harmonizált végrehajtás biztosítása érdekében;

1.4. üdvözli a hosszú távú erdőtervek megközelítését, és a következőket javasolja:

— sürgeti azokat az uniós tagállamokat, amelyeknek az erdőkből előnye származik, hogy rendelkezzenek hosszú távú erdőtervvel,

— az erdőtervek szerkezetébe társadalmi és gazdasági szempontokat is be kell építeni, figyelembe véve az erdők sokoldalú értékeit és az erdei közösségek társadalmi hatásait,

— a partnerség elvével összhangban a civil társadalmat be kell vonni a tervek kidolgozásába és – a tagállamok helyzetétől függően – végrehajtásába,

— a hosszú távú erdőtervek kidolgozásának, végrehajtásának és nyomon követésének finanszírozásához meglévő és új uniós alapokat kell felhasználni,

— a tervnek ki kell egészítenie az egyéb erdő- és fastratégiákat,

— egyértelmű összhangot és szinergiát kell biztosítani a fenntartható fejlődési célokkal, és a tervnek hozzá kell járulnia ezekhez;

1.5. javasolja, hogy erősítsék meg az Erdészeti Állandó Bizottság szerepét, többek között az erdőmegfigyeléssel kapcsolatos jövőbeli munka tekintetében; ebben részt kell venniük a civil társadalom érintett szereplőinek, figyelembe véve az erdők kiemelkedő szerepét a társadalom számára;

1.6. javasolja, hogy megfelelő egyensúllyal vegyék figyelembe egyrészt a szubszidiaritás elve, másrészt a nemzeti és uniós hatáskörök, a magántulajdon és az adatok feletti rendelkezési jog tiszteletben tartását, az erdőkre vonatkozó gazdasági, társadalmi és környezeti adatoknak ugyanolyan fontosságot tulajdonítva;

1.7. javasolja, hogy a civil társadalmat vonják be az uniós erdészeti monitoringkeret kidolgozásába, és biztosítsák a megfelelő átláthatóságot;

1.8. kéri, hogy biztosítsanak célzott képzési forrásokat az erdőgazdálkodók, az erdőtulajdonosok és a munkavállalók számára az uniós erdészeti monitoringkeret végrehajtásának átfogó és sikeres megközelítése érdekében.

2. **Háttér**

2.1. Az Európai Bizottság az erdőadatok időszerűségén, pontosságán, következetességén, átláthatóságán, összehasonlíthatóságán és teljességén, valamint ezen adatok hozzáférhetőségén alapuló erdészeti monitoring-keretrendszert javasol, amelyet az Európai Bizottság és a tagállamok közösen irányítanának. A javasolt erdészeti monitoringrendszernek részét képezi az Unióban található valamennyi erdőgazdaság nagy felbontású, földrajzilag explicit azonosítási rendszere, valamint az erdőadatok gyűjtésére és megosztására vonatkozó keret. Ennek a keretnek az a célja, hogy tudásbázist hozzon létre az európai erdőkről, gazdagítva ezáltal az ezeknek az ökoszisztémáknak az állapotával kapcsolatos ismereteinket.

2.2. A javaslat tárgya egy olyan kétszintű megosztott adatrendszer, amely az összegyűjtött adatok összehasonlíthatóságának és következetességének biztosítása érdekében az Európai Bizottság és a tagállamok közötti adatgyűjtéshez közös definíciókat és meghatározott gyakoriságot ír elő. Minden tagállam kijelöl egy, az Európai Bizottság és a tagállam közötti információcseréért felelős nemzeti kapcsolattartót.

2.3. Az Európai Bizottság azt javasolja, hogy a tagállamok önkéntes alapon egy adott struktúra alapján dolgozzanak ki integrált, hosszú távú erdőtervet, és a folyamat koordinálásáért egy nemzeti kapcsolattartó legyen felelős. Az Európai Bizottság javasolja a meglévő Erdészeti Állandó Bizottság hatáskörének kiterjesztését és Erdőkkel és Erdészettel Foglalkozó Állandó Szakértői Csoportra való átnevezését, figyelembe véve az Európai Bizottság és a tagállamok közötti erdőadatcsere multidiszciplináris változóit és az erdők számos értékét.

3. **Általános megjegyzések**

3.1. Az EGSZB óvatosan üdvözli az Európai Bizottság javaslatait, mivel ez idáig nem léteztek harmonizált uniós erdészeti jelentéstételi követelmények, és a javaslatok közös fogalommeghatározásokat és jobb eszközöket biztosítanak az erdőadatok rögzítésére és az erdők fenntarthatósága felé tett előrehaladás mérésére. Előfordulhat azonban, hogy a műholdas távérzékelési adatoktól való erős függés nem eredményezi a várt adatminőséget, -integritást vagy szakpolitikai relevanciát. A rendelet a meglévő erdészeti adatinfrastruktúrára épül.

3.2. Az erdőadatrendszereknek fenntarthatónak, költséghatékonynak, működőképesnek, időszerűnek, biztonságosnak és védettnek, dinamikusnak, a nemek közötti egyenlőségre érzékenynek, inkluzívnak és részvételen alapulónak kell lenniük annak érdekében, hogy a tudomány és a gyakorlat között szoros együttműködést és jobb tervezést tegyenek lehetővé. A javasolt erdészeti monitoringkeretet statisztikai eszközként, nem pedig felügyeleti eszközként kell kezelni, mivel az erdőgazdálkodás többnyire nemzeti hatáskörbe tartozik. Az információkat megfelelően aggregált szinten kell közzétenni olyan formában, hogy az egyes erdőtulajdonosok adatai ne legyenek azonosíthatók, és az erdőtulajdonosok adatainak védelme ne sérüljön. A javasolt változók némelyike – nagy felbontásuk, használatuk gyakorisága és teljes lefedettséget biztosító jellegük miatt – Unió-szerte mezőgazdasági kistermelők milliói számára jelenthet problémát.

3.3. A javaslat közvetlenül hozzájárul az adatgazdaság és a digitális szuverenitás megszilárdításához. A digitalizált adatok, a közös fogalommeghatározások és az erdőadatok közös megközelítése a részvételen alapuló erdőgazdálkodás, a tényekre támaszkodó közpolitikák és tervezés biztosítása mellett elősegítheti a különböző kutatásokat, az éghajlati stressztesztek és a biológiai sokféleségre vonatkozó elemzéseket. Az erdők és a fenntartható erdőgazdálkodás új üzleti lehetőségeket kínálnak – ilyen például a karbongazdálkodás –, és a beruházások vonzásához és ahhoz, hogy nyomon lehessen követni, hogy az erdők mennyire hatékonyan járulnak hozzá az éghajlatváltozás mérsékléséhez, adatokra van szükség. Külön megközelítésre van szükség arra vonatkozóan, hogy milyen előnyökkel jár a tagállamok számára a közérdekű célt szolgáló magánszervezetek (NGO-k) által telepített fákban történő szén-dioxid-tárolás.

3.4. Felismerve a konszolidált adatgazdaság és a digitális szuverenitás potenciális előnyeit az erdőgazdálkodásban, alapvető fontosságú a tagállamok nemzeti szuverenitásának tiszteletben tartása erdőpolitikáik kialakítása során. Az EGSZB úgy véli, hogy el kell kerülni a szükségtelen központosítást és a fokozott bürokráciát, és figyelembe kell venni az egyes tagállamok egyedi ökológiai, társadalmi és gazdasági körülményeit. Az adatfelhasználással és az új szabályozások költség-haszon egyensúlyával kapcsolatos aggályokat megfelelően kezelni kell annak biztosítása érdekében, hogy a rendelkezések az egyes tagállamokban támogassák, ne pedig akadályozzák a hatékony erdőgazdálkodást.

3.5. A tagállamok, a magán- vagy állami erdőgazdálkodók és -tulajdonosok bevonása és támogatása fontos az adatgyűjtés sikerének biztosításához. A szupranacionális szintű műholdas megfigyelés alkalmazása esetén az adatgyűjtési és -kezelési folyamat során figyelembe kell venni a szubszidiaritás elve, valamint a nemzeti és uniós hatáskörök tiszteletben tartása közötti megfelelő egyensúlyt olyan területeken, mint a környezetvédelem, az éghajlat vagy az energiaügy. Figyelembe kell venni a nemzeti jogszabályokat, különösen a különböző ellátási láncok és faipari ágazatok más szereplőivel való interoperabilitás tekintetében. Az erdőgazdálkodók és -tulajdonosok előnyeit és kockázatait illetően további értékelésre van szükség.

3.6. A megbízható és kiigazított adatok elengedhetetlenek a döntéshozatal, a fenntartható erdőgazdálkodás javítása és a kockázatmegelőzéshez való hozzájárulás szempontjából. Amikor a tagállamok saját rendszereiket használják, és amikor önkéntesen egyéb kiegészítő adatokat gyűjtenek, ugyanolyan szintű részletességet, technológiákat és gyakoriságot kell figyelembe venni.

3.7. A mesterséges intelligencia (MI) és a dolgok internete (IoT) használatának folyamatos fokozása fontos az átlátható erdészeti ellátási láncok szempontjából, ugyanakkor el kell kerülni a mesterségesintelligencia-szolgáltatóktól való függés kialakulását. Folyamatosan törekedni kell az új technológiákhoz való hozzáférés fokozására. Az adatok integritásának és hitelességének horizontális szempontot kell képviselnie. A rendeletben egyértelműbbé kell tenni az adatok validálását, amit figyelembe kell venni a jövőbeli másodlagos jogszabályok kapcsán.

3.8. Az érdekelt felek által gyűjtött adatok felhasználása során fontos az igazságszolgáltatási rendszerrel való konszolidált szinergia. Az összegyűjtött adatokat különböző átvilágítási rendszerekben kell felhasználni, és ezt folyamatosan lehetővé kell tenni. Fontolóra kell venni az adatok hosszú távú, különböző elterjedt formátumokban történő letöltésének lehetőségét, hogy azokat különböző egyéb elemzésekhez is fel lehessen használni. Kulcsfontosságú biztosítani az átláthatóságot és az összegyűjtött adatok felhasználásának felügyeletét. Valamennyi összegyűjtött adatot az erdőtulajdonosok vagy -gazdálkodók jogainak és érdekeinek tiszteletben tartása mellett szabad csak felhasználni. Az adatokat csak olyan konkrét, jól meghatározott célokra szabad felhasználni, amelyekről közösen állapodnak meg, nagy hangsúlyt fektetve az adatbiztonságra és a magánélet védelmére. Emellett mérlegelni kell az adatokhoz való hozzáférést és az adatelemzést szolgáló felhasználóbarát eszközök rendelkezésre bocsátását annak érdekében, hogy az erdőtulajdonosok, erdőgazdálkodók és az országok hatékonyan kezelhessék erdőadataikat.

3.9. Az EGSZB javasolja az adatredundancia elkerülését, mivel bizonyos erdőadatokat szinte valamennyi tagállamban a közös agrárpolitika keretében is gyűjtenek, és egyes esetekben vannak nemzeti erdőnyilvántartások, amelyek felhasználhatók a folyamatban. Az erdőadatokat ki kell egészíteni az éghajlatra, a vízre, a levegőre és a biológiai sokféleségre vonatkozó egyéb jogszabályok, valamint a közös agrárpolitika hatálya alá tartozó adatokkal, és azoknak teljes mértékben összeegyeztethetőnek kell lenniük a FAO módszertanával. Egyértelműen különbséget kell tenni a kitermelésre szánt erdők és az egyéb erdőtípusok között. Adott esetben a földrajzilag aggregált szintű erdőgazdálkodás tekintetében automatikusan közös átfogó mutatókészletet kell biztosítani és nyomon követni. Figyelembe kell venni a gazdálkodási gyakorlatoknak vagy más tényezőknek, például az éghajlatváltozásnak a biológiai sokféleségre gyakorolt lehetséges hatására, illetve a fenntartható fejlődési célokhoz való hozzájárulásukra vonatkozó mutatókat, valamint a szakpolitikai beavatkozások hatékonyságát mérő mutatókat.

3.10. Biztosítani kell külön, célzott alapokat vagy a meglévő források felhasználásának lehetőségét a hosszú távú erdőtervek kidolgozásához és végrehajtásához, illetve a meglévő tervek aktualizálásához. A tagállamoknak kifejezetten biztosítaniuk kell, hogy a civil társadalom szerepet kapjon a tervek kidolgozásában, végrehajtásában és nyomon követésében. Tekintettel arra, hogy a rendelet új jelentéstételi kötelezettségeket szorgalmaz, az EGSZB javasolja, hogy egy bizonyos adatszintig külön támogatásokat bocsássanak rendelkezésre az adatok gyűjtésére, generálására, kezelésére és nyomon követésére.

3.11. Biztosítani kell az egyéb nemzeti erdőadat-nyilvántartásokkal és kereskedelmi adatokkal való önkéntes interoperabilitást, mivel az éghajlatváltozás kapcsán a faiparra és az ellátási láncokra vonatkozó adatok mellett hosszú távú adatokra is szükség van. Az EGSZB azt javasolja, hogy az EU-ban kötelező legyen a faipari adatok teljes nyomon követhetősége, függetlenül a fa felhasználási módjától.

3.12. Az EGSZB javaslata szerint a tagállamokra alkalmazandó egyértelmű szankciókra van szükség, mivel az erdőadatok óriási jelentőséggel bírnak az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség szempontjából. Meg kell fontolni az uniós források igénybevételének korlátozásait, amennyiben az erdőadatok hiányosak vagy pontatlanok. Az erdészeti monitoringkeret egészében fenntartható eszközöket, gyakorlatokat és zöld energiát kell alkalmazni.

3.13. Az EGSZB javasolja, hogy tegyék egyértelműbbé az Európai Bizottság szerepét az erdőadatok gyűjtési folyamatának koordinálásában, és biztosítsák a tagállamok közötti együttműködés lehetőségét, ha az erdők több tagállamot is érintenek vagy harmadik országokra is kiterjednek. E rendelet sikere szempontjából fontos a különböző kapcsolattartók közötti együttműködés, valamint a tagállamok és a helyi érdekelt felek bevonása.

3.14. Az erdőadatokat az olyan egymással összefüggő területekre, mint például a vidékfejlesztésre, a körforgásos gazdaságra, a tudományra vagy a digitalizációra vonatkozó adatokkal együtt kell gyűjteni. Az erdőkre vonatkozó mutatók sokoldalú értékeit is figyelembe kell venni, például a helyi és nemzetgazdasághoz való hozzájárulásukat. A tagállamok által már összegyűjtött társadalmi adatokat össze kell kapcsolni az erdőkre vonatkozó adatokkal, tekintettel az erdők társadalmi hatásaira, különösen az erdei közösségekre gyakorolt hatásokra, különös figyelmet fordítva a fiatalokra és a nemek közötti egyenlőségre. Új adathalmazok hozzáadásával folyamatosan értékelni kell, hogy biztosított-e az erdőadatok gyűjtési rendszerének dinamikus jellege.

3.15. Az erdőkre vonatkozó gazdasági, társadalmi és környezeti adatoknak egyforma jelentőséget kell tulajdonítani. Tekintettel az erdőtulajdon sokféleségére az EU-ban, mindenféle tulajdonost figyelembe kell venni. Az összegyűjtött adatoknak elő kell segíteniük az erdőgazdálkodás megszilárdítását, azokkal folyamatosan foglalkozni kell, valamint demokratikusabbá kell tenni a komplex erdészeti ellátási láncra vonatkozó adatszolgáltatási folyamatot.

3.16. A magán- vagy állami erdőtulajdonosoknak előnyt kell élvezniük adataik megosztásából. Az összegyűjtött adatokat az erdőtulajdonosoknak nyújtott célzott tanácsadási szolgáltatásokhoz kell felhasználni, és nem szabad kereskedelmi célokra használni anélkül, hogy a tulajdonosok számára előnyöket biztosítanának. A közérdeknek horizontális változónak kell maradnia, függetlenül attól, hogy ki az erdő tulajdonosa. Ugyanakkor a magántulajdont tiszteletben kell tartani.

3.17. Az EGSZB azt javasolja, hogy támogatási céllal hozzanak létre egy külön információs szolgálatot, vagy biztosítsanak speciális segédanyagokat. Amennyiben az adatok megosztásra kerülnek, az adatszolgáltatók hozzájárulását meg kell szerezni, függetlenül az adatok céljától és felhasználásától. Az adatszolgáltatóknak továbbá tisztában kell lenniük azzal, ha adataikat más célra használják fel. Az általános adatvédelmi rendelet követelményeit gondosan be kell tartani az adatok közzétételekor, különösen, ha személyes adatokról és távoli adatforrások használatáról van szó.

3.18. Az EGSZB azt is javasolja, hogy az erdők szerepét nemzetközi szinten is vegyék figyelembe, és arra kéri az EU-t, hogy aktívan mozdítsa elő az erdőadatokkal kapcsolatos azonos megközelítést a harmadik országokban, és e tekintetben kössön nemzetközi megállapodásokat, különösen az olyan faipari termékek uniós piacon történő forgalomba hozatala tekintetében, amelyek megfelelnek a kellő gondosságra vonatkozó eljárásoknak és a meglévő erdőirtási rendeletnek. Amennyiben a tagállamok úgy döntenek, lehetővé kell tenni a harmadik felekkel, például szoftver- vagy adatszolgáltatókkal való együttműködés lehetőségét.

4. **Részletes megjegyzések**

4.1. Az EGSZB pontosítást kér az összegyűjtött adatok rendeltetése és felhasználása, az említett adatokhoz hozzáférő intézmény, valamint a nyújtott szolgáltatások tekintetében.

4.2. Az EGSZB annak vizsgálatát javasolja, hogy a rendeletben szereplő biológiai sokféleségre vonatkozó adatok a madarakon kívül esetleg más releváns változókra is terjedjenek ki, figyelembe véve az erdei ökoszisztéma összetettségét, valamint a fajok eloszlását. Ez azért fontos, mert az erdők teljes ökoszisztémáját meg kell érteni, és e tekintetben külön jogszabályokat kell kidolgozni, amelyek figyelembe veszik a biológiai sokféleségre vonatkozó adatok és a szükséges működési kapacitás közötti összefüggést.

4.3. Az EGSZB azt kéri azoktól az uniós tagállamoktól, amelyeknek az erdőkből előnye származik, hogy rendelkezzenek hosszú távú erdőtervvel (a meglévő hosszú távú nemzeti erdőtervek tiszteletben tartása mellett), és a 13. cikket ennek megfelelően módosítsák. Figyelembe kell venni az egyes tagállamok különböző erdőtervei és más erdészeti stratégiák vagy faipari ágazatok egymást kiegészítő jellegét, hiszen az Unióban jelenleg hiányzik a faiparra vonatkozó közös adattér.

4.4. Az EGSZB aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a másodlagos jog potenciális kockázatokat jelenthet a rendelet hatékony végrehajtása szempontjából, és hogy a rendelet nem tartalmaz konkrét informatikai eszközöket. Elegendő időt és iránymutatást kell biztosítani a tagállamok számára az erdészeti monitoringkeret megvalósításához, tekintettel arra, hogy az e rendelet hatálybalépését követő 30 hónapos határidő ambiciózus.

4.5. Az EGSZB javasolja a 11. cikk módosítását annak biztosítása érdekében, hogy a helyi érdekelt felek érdekeire összpontosítsanak, és a civil társadalom szerepet kapjon az erdészeti monitoringkeret hasznosságának javítását célzó koordinációban és együttműködésben, mivel az információkhoz való nyílt hozzáférés kiegészítése érdekében megfelelő kontextusspecifikus elemzésre van szükség.

4.6. Az EGSZB azt javasolja, hogy a 2. melléklet a) pontjában említett, faellátás céljából nem rendelkezésre álló erdők körébe a biológiai sokféleség védelméhez való hozzájárulásuk miatt a természetes erdőket is vegyék bele. Az erdőn kívüli fákat is be kell vonni az adatgyűjtési rendszerbe.

4.7. Az EGSZB azt javasolja, hogy az erdőadatok 7. cikkben említett közzétételekor alaposan vegyék figyelembe a magán-erdőtulajdonosok érdekeit, mivel azok sérülhetnek. Egyértelműen meg kell határozni az erdőegység fogalmát, a magántulajdont pedig mindig tiszteletben kell tartani. Pontosítani kell a magánerdők nemzeti kapcsolattartó pontokkal való kapcsolatát a személyes adatok közérdekű felhasználása viszonylatában, mivel az adatok feletti rendelkezési jog magánjellegű.

4.8. A IV. mellékletben említett hosszú távú erdőtervek szerkezetének tartalmaznia kell az erdők társadalmi vonatkozásait is, és meg kell határoznia, hogy azok hogyan járulnak hozzá közvetlenül az erdőkkel kapcsolatos fenntartható fejlődési célokhoz. A terveknek tartalmazniuk kell a partnerség elvét, és külön fejezetre van szükség a civil társadalommal a tervek kidolgozása, végrehajtása és nyomon követése során folytatott együttműködésről.

4.9. Az EGSZB több beruházást szorgalmaz az erdőadatok gyűjtésével, megosztásával, felhasználásával és kezelésével kapcsolatos kapacitásépítés terén, valamint azt kéri, hogy e tekintetben elegendő forrást különítsenek el, különösen a nemzeti kapcsolattartók számára, a KAP vagy más alapok és eszközök felhasználásával. Célzott képzési forrásokat kell biztosítani az erdőgazdálkodók, -tulajdonosok és erdészeti dolgozók számára. Tekintettel az erdők multifunkcionális szerepére, a tagállamoknak folyamatosan figyelembe kell venniük az erdészeti dolgozókra és a munkakörülményekre vonatkozó adatokat.

4.10. Folyamatosan gondoskodni kell kiberbiztonsági és adatvédelmi kampányokról. Figyelembe kell venni a digitális társadalmi befogadást és jártasságot, valamint az adatokhoz, a hardverekhez és a szoftvertechnológiákhoz való hozzáférés elősegítését is.

4.11. Az adminisztratív terhek csökkentésére és a túlzott bürokrácia – például a többszörös adatgyűjtés és jelentéstétel ([3]) – elkerülésére folyamatosan ügyelni kell. Elegendő forrást kell biztosítani, mivel az 1. melléklet szerint bizonyos adatokat legalább hetente egyszer (tűzadatok) vagy legalább kéthetente (lombvesztés) kell gyűjteni. A távoli berendezések által gyűjtött adatok érvényességét nehéz garantálni, mivel helyszíni ellenőrzésekre és erőforrásokra van szükség. Az adatgyűjtésnek és az adatfeldolgozásnak azonos sebességgel kell történnie, különösen a helyszínen gyűjtött adatok tekintetében.

4.12. Az EGSZB óvatosan üdvözli az Erdőkkel és Erdészettel Foglalkozó Állandó Szakértői Csoport létrehozására irányuló európai bizottsági javaslatot, és azt ajánlja, hogy erősítsék meg az Erdészeti Állandó Bizottság szerepét, többek között az erdőmegfigyeléssel kapcsolatos jövőbeli munka tekintetében. Ebben részt kell venniük a civil társadalom érintett szereplőinek, figyelembe véve az erdők kiemelkedő szerepét a társadalom számára.

([3]) Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A 2030-ig tartó időszakra szóló új uniós erdőgazdálkodási stratégia (COM(2021) 572 final) (HL C 152., 2022.4.6., 169. o.).

4.13. Az EGSZB javaslata szerint az olyan kivételes esetekben, mint a bizonyos meghatározott természeti katasztrófákkal járó válságok, válaszintézkedéseket kell biztosítani, és célzott forrásokat kell rendelkezésre bocsátani az azonnali helyszíni adatgyűjtésre, valamint távoli eszközöket kell alkalmazni az erdőkre gyakorolt hatások valós idejű azonosítására.

4.14. Az adatgyűjtési rendszert megfelelő értékelést követően ki kell egészíteni olyan tájspecifikus megközelítés bevonásával, amely figyelembe veszi a széttöredezettséget és a tágabb ökoszisztéma integritását. Az EGSZB az erdészeti monitoring támogatása, valamint az információk, ismeretek és bevált gyakorlatok megosztása érdekében azt javasolja, hogy az EGSZB és a civil társadalom bevonásával hozzanak létre egy új nyilvános és uniós szintű közös platformot. Az erdészeti kutatás megkönnyítése érdekében egyértelmű szinergiát kell biztosítani a magánerdők egységes európai hozzáférési pontjaival, az uniós polgári védelmi mechanizmussal és az európai nyílt tudományosadat-felhővel.

Kelt Brüsszelben, 2024. március 20-án

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Oliver RÖPKE